

Caux - en merkverdig landsby

Den 1. juli 1953 tok ledelsen i Norsk Hydro en beslutning som skulle få varig betydning for de ansatte. Personalforvaltningen ble skilt ut som et selvstendig fagområde på linje med etatene for teknikk, forskning, salg, økonomi og jus.

Jurist i Hydro, Fredrik C. S. Sejersted, ble selskapets første personaldirektor. Han var åpen for nye impulser. Før sin tiltreden som sjef for den nye personalforvaltningen oppsøkte han Moralsk Opprustnings europeiske konferansesenter i Caux i Sveits - en liten landsby 600 meter opp i fjellene over Montreux.

Sejersted sørget senere for at et hundretall arbeidere og funksjonærer fra Hydros produksjonsutvalg, ble fløyet til Caux i studieøyemed, i begynnelsen av 1950-årene.

Begreper som «teamwork» og «ikke hvem som har rett, men hva som er rett» utfordret klassekampens «gode og onde klasse»-filosofi.

I år er det nøyaktig 50 år siden konferansesentret i Caux åpnet sine dører i 1946. Året etter, i 1947, kom en stor gruppe tyskere dit. De hadde fått spesiell utreisetilatelse av de allierte okkupasjonsmyndighetene. Det var

Tanker
i tiden

Av: Einar
Engebretsen,
tegner og
skribent, Sande

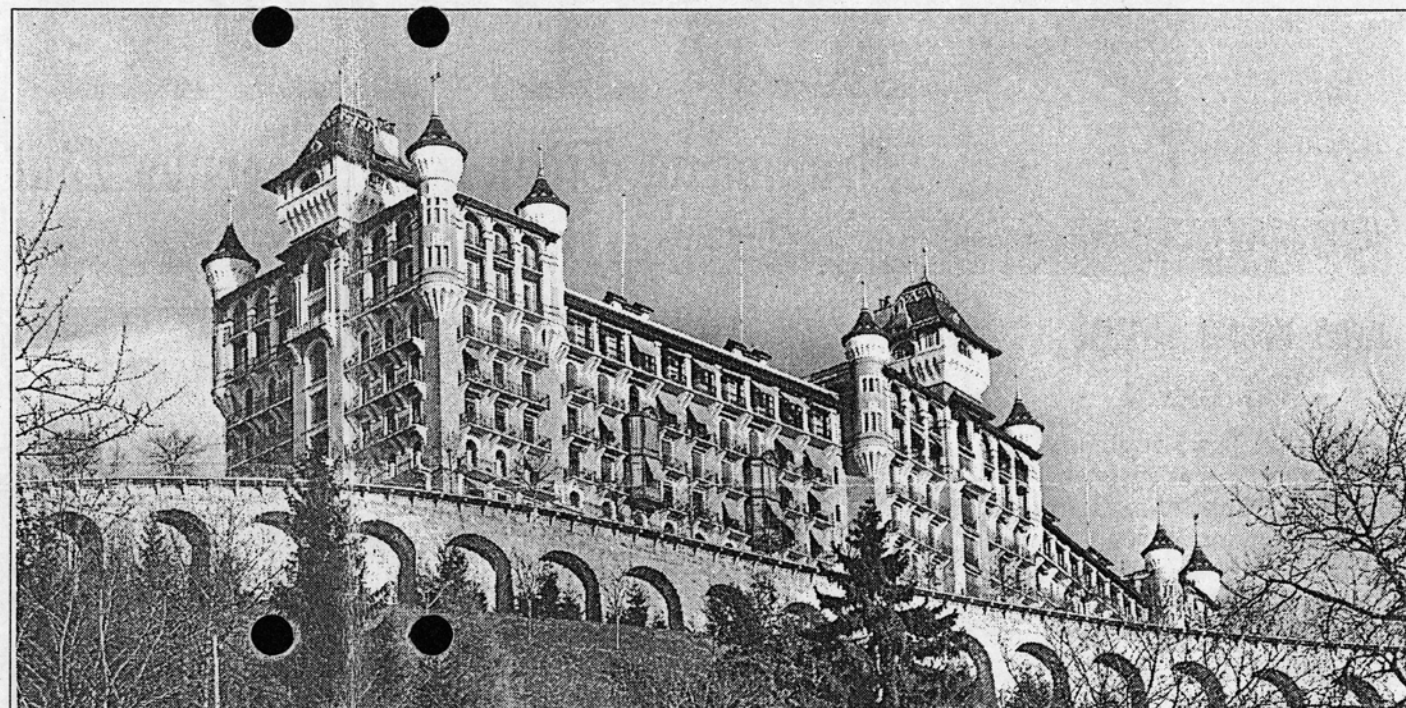
for det meste kvinner og menn som hadde samarbeidet nazismen og som de allierte satset på, i oppbyggingen av det nye demokratiet. Adenauer, senere tysk kansler, kom også, med sin familie.

De fire årene mellom 1946 og 1950 tok 3113

tyskere del i treningssentret i Caux, inklusive 85 parlamentarikere, 400 fagforeningsledere, 210 industriledere og 160 mediafolk.

Utenriksminister Robert Schuman var blant de mange franskmenn som møttes med disse representantene fra Tyskland i Caux. Adenauer og Schuman har senere uttalt at de første grunnsteinene til fransk-tysk enhet ble lagt der.

Det nærmeste undertegnede har vært atombomben, var i Caux, i juni 1950. Jeg delte rom med en japansk fagforeningsleder, Katsuji Nakajima. Han var en av en delegasjon på 70 japanere fra Hiroshima og Nagasaki. Gruppen ble ledet av de to byenes ordførere, og var den første større gruppen med japanske ledere til Vesten etter at 120.000 av dem ble blåst og brent til døde av to atombomber. 150.000 fikk direkte skader, andre tusener som overlevde, gikk i flere tiår

«Mountain House» - en del av de bygningene som utgjør MRAs konferanse-senter i landsbyen Caux (uttales "Kå") -sur-Montreux. Blielgenhet 600 meter over Genfersjøen, (1100 meter over havet). I disse dager markerer sentret 50 års virksomhet.

med stadig angst for ettereffekter.

Det første min romkamerat Katsuji gjorde da han sto opp om morgenen, var å gå til speilet og stryke høyre pekefinger over ansiktet. Han søkte spor etter kreft. Det var da gått en håndfull år etter at han opplevde bomben i Hiroshima.

Hiroshimas ordfører bragte med seg til Caux noen trestykker, skåret ut av roten på et kamferetre som hadde stått sentralt i byen. Roten hadde bevarert en frisk kjerne, selv om alt annet omkring var brent til støv og aske. Hiroshimas ordfører var buddhist, og det var ingen kristne i delegasjonen. Likevel, disse trestykkene var satt sammen til et vakkert, lite kors. I Hi-

roshima hadde man et begrep om at i Vesten representerte korset et budskap om forsoning.

Det var tre små trekors i alt fra Hiroshima. Det første ble gitt til Caux, det andre til Berlins borgermester,

Det siste endte i Washington.

I år ventes ca. 2000 deltagere til Caux-konferansene i løpet av juli og august, mange fra Sentral- og Øst-Europa. Tidligere har den russiske menneskerettighetsforkjemperen Kovaljov tatt del. Han ser seg selv som en arvtaker etter Sakharov.

En av årets talere er Dalai Lama. Den 14. juli talte han over temaet «De menneskelige kvaliteter som vi vil trenge i det 21. århundre».

Blant andre talere er Storbritannias (og Commonwealth's) øverste rabbi, Dr. Jonathan Sacks. Han ser med uro på «Omveltningen i det moralske landskap de siste 50 år». Dr. Sacks gir også støtte til erkebiskopen av Canterbury, Dr. George Carey, hvis uttalelser har preget britisk presse de siste ukene. Biskopen sier blant annet: «Moralsk relativisme svekker vår følelse for felles idealer og vår evne til å arbeide sammen for et felles gode... Samfunnet preges av en trend hvor avgjørelser for hva som er rett, springer ut fra privat lyst og smak. Gudstilbedelsen blir redusert til en hobby.»

Caux-konferansene representerer ikke en sammen-

blanding av religioner, men ønsker å fremme et samarbeid mellom personer med religiøs overbevisning. Ikke-troende søker også til Caux.

Årets hovedtema er «Frigjørt fra fortiden former vi fremtiden».

Skal en konferanse med fullt belegg fungere effektivt, trengs et godt administrert kjøkken. Hun som har påtatt seg oppgaven, gjør det ulønnet og frivillig, og er fra Røyse i Buskerud.

Einar Engebretsen